

DK-GL.5533.112.2017

Protokół kontroli doraźnej

1. Nazwa szkoły/placówki, siedziba: **Gimnazjum nr 9 w Zespole Szkół
Ogólnokształcących nr 1 w Gliwicach,
ul. Kozielska 1a, 44-100 Gliwice**
2. Imię i nazwisko dyrektora szkoły/placówki: **Wanda Chmielarz**
3. Nazwa i siedziba organu sprawującego nadzór pedagogiczny: **Śląski Kurator Oświaty,
40 – 024 Katowice, ul. Powstańców 41a.**
4. Imię i nazwisko kontrolującego: **Arkadiusz Trzebuniak, wizytator**
5. Data wydania i numer upoważnienia do przeprowadzenia kontroli: **12 grudnia 2017 r.,
OA-OR.057.2.1562.2017**
6. Terminy rozpoczęcia i zakończenia kontroli: *(ze wskazaniem dni, w których odbywały się czynności kontroli)*: **13 grudnia 2017 r.**
7. Tematyka kontroli zgodna z przepisami art. 55 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r., poz. 59 z późn. zm.): **przestrzeganie praw dziecka i ucznia.**
8. Czynności kontrolne:
 - 1) rozmowa z dyrektorem szkoły i
 - 2) analiza dokumentacji, w tym:
 - „Statutu Gimnazjum nr 9 w Gliwicach”;
 - „Regulamin działalności Samorządu Uczniowskiego Gimnazjum nr 9 w Gliwicach”;
 - protokołu nr 5 z zebrania rady pedagogicznej z dnia 16 listopada 2017 r.;
 - protokołów z zebrań samorządów klasowych z dnia 21.09.2017 r. i 12.10.2017 r.;
 - pozostałej dokumentacji związanej ze sprawą.
9. Opis ustalonego stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości:

Kontrolę doraźną przeprowadzono w szkole w dniu 13 grudnia 2017 roku w obecności dyrektora szkoły Pani Wandy Chmielarz w związku ze skargą.

W skardze sformułowano następujący zarzut:

 - 1) wybory przedstawicieli samorządu uczniowskiego zostały przeprowadzone w sposób nieprawidłowy, niezgodnie z obowiązującymi przepisami prawa w tym zakresie.

Zgodnie z art. 85 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r., poz. 59 z późn. zm.), zwanej dalej Ustawą, w szkole działa samorząd uczniowski,

parafa dyrektora szkoły/placówki

parafa/y kontrolującego/ych

a samorząd tworzą wszyscy uczniowie szkoły, choć zapisy „Statutu Gimnazjum nr 9 w Gliwicach”, zwanego dalej Statutem, z dnia 28 września 2017 r. nie są w tym zakresie jednoznaczne, ponieważ § 18 ust. 1 Statutu stanowi, iż „w Gimnazjum działa samorząd uczniowski stanowiący reprezentację uczniów (...) powołany do rozwijania ich samorządności i kształtowania postaw”, zaś § 18 ust. 3 Statutu stanowi, że „samorząd tworzą wszyscy uczniowie Gimnazjum”. Skoro, jak o tym jest mowa w art. 85 ust. 2 przywołanej powyżej Ustawy, samorząd tworzą wszyscy uczniowie, to tym samym nie jest on reprezentacją uczniów. W Statucie szkoły należy zatem odróżnić samorząd od powoływanych w jego strukturze organów.

Zgodnie z art. 85 ust. 3 ww. Ustawy, zasady wybierania i działania organów samorządu określa regulamin uchwalany przez ogół uczniów w głosowaniu równym, tajnym i powszechnym. Organy samorządu są jedynymi reprezentantami ogółu uczniów. Zgodnie z § 18 ust. 4 i 5 Statutu, „pracą samorządu kieruje zarząd samorządu z Przewodniczącym Samorządu. Zarząd samorządu wybierany jest w wyborach tajnych, powszechnych i równych.”, zaś „organami pomocniczymi samorządu są samorządy klasowe, które pełnią rolę gospodarzy klas i współpracują z wychowawcami klas”.

Należy zauważyć, że przyjęty w szkole 25 lutego 2009 r. „Regulamin działalności Samorządu Uczniowskiego Gimnazjum nr 9 w Gliwicach”, zwany dalej Regulaminem, nie określa zasad wybierania organów samorządu. Zawiera jedynie w § 2 ust. 1 odesłanie do załącznika do Regulaminu, który to załącznik precyzuje sposób wyboru organów samorządu uczniowskiego, co jest niezgodne zarówno z art. 85 ust. 3 cytowanej Ustawy, jak i § 18 ust. 12 Statutu oraz ogólnymi zasadami techniki prawodawczej, a trzeba zauważyć, że zgodnie z art. 85 ust. 4 Ustawy, regulamin samorządu nie może być sprzeczny ze statutem szkoły.

Jest to szczególnie istotne w kontekście tego, iż, jak zaznaczono powyżej, regulamin, który powinien zawierać zasady wybierania organów samorządu, uchwalany jest przez ogół uczniów, a ani Statut, ani Regulamin nie określają tego kto i w jaki sposób w szkole przyjmuje załącznik do Regulaminu, w którym znajdują się szczegółowe zasady wyborów do organów samorządu.

Zgodnie z art. 85 ust. 5 pkt 6 Ustawy, samorząd może przedstawiać radzie szkoły, radzie pedagogicznej oraz dyrektorowi wnioski i opinie we wszystkich sprawach szkoły, w szczególności dotyczących realizacji podstawowych praw uczniów, takich jak m.in. prawo wyboru nauczyciela pełniącego rolę opiekuna samorządu.

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych ustalono, że w Gimnazjum nr 9 w roku szkolnym 2017/2018 nie zostały przeprowadzone wybory do odpowiednich organów samorządu. Pani dyrektor oświadczyła (oświadczenie w aktach sprawy), że „mimo prób wyłonienia kandydatów nie udało się tego zrobić”, wobec czego ,

parafa dyrektora szkoły/placówki

parafy kontrolującego/ych

[REDAKCYJNE] Zgodnie z oświadczeniem Pani dyrektor, „po stwierdzeniu przez nią, że wyborów do samorządu nie było i działa samorząd ubiegłoroczny uznała ona, że dla dobra uczniów tworzących zarząd samorządu nie będzie się w bieżącym roku szkolnym tych wyborów przeprowadzać”.

Tymczasem Regulamin, o którym mowa w treści protokołu, w rozdziale II pkt 5 stanowi, iż „Wybory do Zarządu Samorządu przeprowadzane są w drugiej dekadzie października”. Do dnia kontroli wybory do organów samorządu nie zostały jednak przeprowadzone.

Zgodnie z oświadczeniem Pani dyrektor [REDAKCYJNE] jednakże Pani dyrektor oświadczyła również, że „rokrocznie na spotkaniach z samorządem informuje, że uczniowie mają prawo wyboru opiekuna i mogą do niej taki wniosek złożyć”. Faktu zapoznania uczniów z tym prawem Pani dyrektor nie udokumentowała jednak w czasie kontroli.

Pani dyrektor oświadczyła ponadto, [REDAKCYJNE]

[REDAKCYJNE]

[REDAKCYJNE]

[REDAKCYJNE]

[REDAKCYJNE]

[REDAKCYJNE]

Powyższe ustalenia znajdują również potwierdzenie w oświadczeniu złożonym w trakcie kontroli przez nauczyciela-opiekuna samorządu (oświadczenie w aktach sprawy).

W związku z przeprowadzoną analizą dokumentacji, należy zauważyć, że przyjęty w szkole Regulamin nie może ograniczać praw ucznia w zakresie kandydowania do odpowiednich organów samorządu uczniowskiego ze względu na otrzymaną w poprzednim roku szkolnym ocenę zachowania, a także przewidywać wykluczenia kandydata z udziału w wyborach przez dyrektora szkoły (a tak stanowi rozdział II pkt 11 załącznika do Regulaminu), gdyż jest to sprzeczne z art. 1 ust. 1, 12 i 20 Ustawy.

W rozdziale II pkt 2 Regulaminu mowa jest również o tym, że „o opinie samorządu występuje dyrektor Liceum”, co stanowi najpewniej oczywistą omyłkę, gdyż w treści Regulaminu mowa jest o dyrektorzce Gimnazjum. Analogicznie, w rozdziale II pkt 5 załącznika do Regulaminu mowa jest o tym, że „dokładna data i godzina głosowania ustalane są w porozumieniu z dyrektorem Liceum (...)”, w pkt 8, że „w sprawie wykluczenia kandydatury można się odwołać do dyrektora Liceum”, a w rozdziale IV pkt 19 „w przypadku stwierdzonych nieprawidłowości w przebiegu głosowania lub podliczaniu głosów dyrektor Liceum może (...)”.

parafa dyrektora szkoły/placówki

[Podpis]

parafa/y kontrolującego/y

[Podpis]

Należy także zauważyć, że w rozdziale IV pkt 19 lit. b załącznika do Regulaminu, o którym mowa powyżej, określono, że „w przy przypadku stwierdzonych nieprawidłowości w przebiegu głosowania lub podliczaniu głosów dyrektor (...) może powierzyć na bieżącą kadencję wybranemu przez siebie uczniowi, za jego zgodą, funkcję przewodniczącego”, co jest sprzeczne z ustawowym zapisem, iż organy samorządu (w tym przewodniczący) są reprezentantami ogółu uczniów (art. 85 ust. 3 Ustawy). Cytowany przepis nie dopuszcza bowiem możliwości tworzenia alternatywnej (poza wybranymi przez samorząd organami) reprezentacji uczniów.

Reasumując, w wyniku przeprowadzonych w szkole czynności kontrolnych, zarzut sformułowany w skardze uznano za zasadny.

10. Opis ujawnionych nieprawidłowości w zakresie nieobjętym kontrolą w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły/placówki:

Zapisy statutowe i regulaminowe ujawnione w treści protokołu są niespójne, a także zawierają zapisy niezgodne z przepisami prawa, ponadto Regulamin został wydany na podstawie uchylonych już przepisów art. 55 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2017 r., poz. 2198), a także statutu szkoły, który został zmieniony 28 września 2017 r., stąd należy zadbać o ujednoznacznienie zapisów w ww. dokumentach oraz o ich dostosowanie do obowiązujących przepisów prawa.

11. Na podstawie art. 55 ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r., poz. 59 z późn. zm.) zaleca się:

- 1) Wzmocnić, sprawowany na podstawie art. 68 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r., poz. 59 z późn. zm.), nadzór pedagogiczny

prawa uczniów do wybierania organów samorządu w sposób określony w uchwalonym przez ogół uczniów w głosowaniu równym, tajnym i powszechnym regulaminie, zgodnie z art. 85 ust. 3 ww. ustawy, a także zapewnić uczniom bierne prawo wyborcze niezależnie od zachowania bądź oceny zachowania oraz prawo do organizacji życia szkolnego w taki sposób, by to organy samorządu, wybierane przez uczniów, stanowiły jedyną reprezentację ogółu uczniów, zgodnie z przywołanym powyżej art. 85 ust. 3 ustawy.

Termin realizacji zalecenia: od 22 grudnia 2017 r.

parafa dyrektora szkoły/placówki

[Podpis]

parafa/y kontrolującego/ych

[Podpis]

GLIWICE,
21.12.2017

WIZYTATOR
Arkadiusz Trzebuniak
mgr Arkadiusz Trzebuniak

podpis kontrolującego, miejsce i data podpisania protokołu

DYREKTOR SZKOŁY
Wanda Chmielarz
mgr inż. Wanda Chmielarz

Zespół Szkół
Ogólnokształcących Nr 1
ul. Kozielska 1A, 44-100 Gliwice
Regon: 270154018; NIP: 631-10-77-611
tel./fax: 231 32 25...

22.12.2017

podpis dyrektora szkoły/placówki, miejsce i data podpisania protokołu

12. Poświadczenie odbioru protokołu kontroli:

DYREKTOR SZKOŁY
Wanda Chmielarz
mgr inż. Wanda Chmielarz

Zespół Szkół
Ogólnokształcących Nr 1
ul. Kozielska 1A, 44-100 Gliwice
Regon: 270154018; NIP: 631-10-77-611
tel./fax: 231 32 25...

22.12.2017

podpis dyrektora szkoły/placówki, miejsce i data odbioru protokołu

Dyrektorowi szkoły/placówki, w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania protokołu kontroli, przysługuje prawo zgłoszenia pisemnego, umotywowanego zastrzeżenia dotyczącego ustaleń zawartych w protokole kontroli do Śląskiego Kuratora Oświaty, ul. Powstańców 41a, 40-024 Katowice, zgodnie z § 18 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 roku w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1658).

parafa dyrektora szkoły/placówki

Wanda Chmielarz

parafa/y kontrolującego/ych

Arkadiusz Trzebuniak